

130 jaar K.H. Sint-Fiacre

TUINAANLEG IN VLAANDEREN, EEN POSITIEF VERHAAL

© J. VANCAYZEELE

De Koninklijke Hofbouwmaatschappij Sint-Fiacre vierde onlangs haar 130ste verjaardag. De titel van de feestelijke academische zitting gaf een illustratieve conclusie van de periode 1889-2019: 'Tuin- en landschapsarchitectuur en tuinaanleg in Vlaanderen: een positief verhaal.'

Jan Vancayzele

Sylvie Van Damme

Docente landschaps- en tuinarchitectuur aan School of arts van HOGENT, lid expertengroep Vlaamse Bouwmeester

"We dienen het landschap als uitgangspunt te zien bij het ontwerpen."

Welkom in het antropoceen

Sylvie Van Damme besprak de nieuwe uitdagingen voor tuin- en landschapsarchitectuur. Van Damme maakt deel uit van de expertengroep rond de Vlaamse Bouwmeester, die hem bijstaat bij de strategische visievorming. Zij stelde dat we na een periode van bijna 11.000 jaar (Holoceen tijdperk) voor het eerst in een tijdperk leven waarin de aanwezigheid van de mens zeer bepalend is voor het leven op aarde, het zogenaamde 'antropoceen.'

Meer zuidelijke planten

Dit wakker worden in het antropoceen geeft nieuwe uitdagingen voor tuin- en landschapsarchitectuur. De klimaatverandering zal een invloed hebben op de plantengroei en dus op het assortiment van onze kwekerijen. Het aanbod van mediterrane en zuidelijke planten zal in de toekomst blijven toenemen. Deze zullen vooral hun weg vinden naar stedelijke gebieden, waar de effecten van de opwarming van het klimaat meer uitgesproken zijn.

Het landschap als uitgangspunt

Ook de tuinarchitectuur en -aanleg moeten hierop inspelen. Niet alleen het vermijden van negatieve impact, maar vooral het creëren van positieve gevolgen voor de omgeving is een belangrijke opdracht. Momenteel is meer dan 20% van onze ruimte verzegeld en vertuind. Een gegeven dat nog zal toenemen in de nabije toekomst. "Om hierop in te spelen dienen we het landschap als uitgangspunt te zien bij het ontwerpen", stelde Sylvie Van Damme.

Tuinaanleg- en onderhoud

Integrale oplossingen

Klimaatgericht ontwerpen met oog voor biodiversiteit is hierbij belangrijk. De landschaps- en tuinarchitectuur dient een belangrijke bijdrage te leveren aan kwalitatieve en duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Ontwerpdoelstellingen in hedendaagse projecten streven naar een esthetische, functionele en ecologische meerwaarde en het creëren van nieuwe en betere maatschappelijke omstandigheden. De tuin- en landschapsarchitect is hierbij een expert in technische en toegepaste kennis, maar ook een procesbegeleider die naar integrale oplossingen zoekt voor complexe en vaak onvoorspelbare zaken.

Christian Vermander

Tuin- en landschapsarchitect bij 'Buro voor vrije ruimte'

"Hedendaags antwoord vinden om binnen de huidige context te herwaarderen."

Tuinen en landschappen

Christian Vermander besprak de tendenzen in de hedendaagse tuinarchitectuur. Als landschaps- en tuinarchitect ontwerpt hij veel prestigieuze tuintjes/tuinen en parken. Daarnaast verricht hij ook studiewerk van het landschap in de ruime betekenis van het woord. Heel wat projecten werden tot in detail uiteengezet zoals diverse tuin- en landschapsontwerpen en historische landschapsstudies. Bij erfgoedprojecten wordt steeds vertrokken vanuit de betekenis van de plek zelf. Van daaruit wordt op zoek gegaan naar een hedendaags antwoord om historische, al dan niet beschermde landschappen, parken, tuinen, ..., binnen de huidige maatschappelijke context te herwaarderen.

Dirk Vandromme

Secretaris K.H. Sint-Fiacre

"Groendiensten hebben tuinaannemers broodnodig."

Vorming en dienstverlening

Dirk Vandromme bracht een overzicht van 130 jaar Sint-

Fiacre als expertisecentrum voor siertelers en tuinaannemers. Sint-Fiacre brengt als overlegplatform bloemisten, tuinaannemers, tuinarchitecten en toeleveringsbedrijven samen. Vorming en dienstverlening naar de leden toe is en blijft een zeer belangrijke kerntaak. Zo is het belangrijk dat tuinaannemers zich permanent bijscholen en nieuwe technieken, materialen en trends opvolgen.

Groendiensten hebben tuinaannemers nodig

Dirk haalde ook aan dat groendiensten de tuinaannemers broodnodig hebben bij de aanleg en het beheer van publieke groene ruimtes. Vooral bij de aanleg van openbaar groen heeft de tuinaannemer een specifieke ervaring. Het areaal aan privaat groen zal immers niet zo snel stijgen en het openbaar groen en de aanleg en het onderhoud van het publieke domein in het algemeen bieden mooie toekomstperspectieven voor de tuinaannemer.

Overleg en samenwerking

Dirk deed ook een oproep voor meer samenwerking in de tuinaanlegsector. De twee bestaande koepelorganisaties voor tuinaanleg kwamen destijds regelmatig samen om de knelpunten in de sector te bespreken. Dit was nuttig om de collegialiteit aan te scherpen. Hij riep opnieuw op om dit comité nieuw leven in te blazen om samen de overkoepelende dossiers aan te pakken. 'Slechts door overleg en samenwerking kunnen we onze groensector een geloofwaardig en sterk gelaat geven bij de onderhandelingen en de dossiervorming', stelde Dirk.

Eric Van Meervenne

Ondervoorzitter Boerenbond

"Het is belangrijk dat siertelers en tuinaannemers kunnen rekenen op een efficiënte en representatieve organisatie die hun belangen behartigt en verdedigt."

Stijgend succes

Eric Van Meervenne toonde met cijfers het grote belang aan van de tuinaanlegsector. In België kende de tuinaanlegsector gedurende de laatste decennia een spectaculaire groei, waarbij het aantal werkgevers meer dan verdrievoudigde tot meer dan 2.800. Zij zorgen voor de tewerkstelling van ruim 9.000 werknemers. Uit de VLAM-cijfers blijkt dat er in Vlaanderen ruim 10.000 tuinaannemers actief zijn. Dit zijn zowel eenmansbedrijven als werkgevers actief in privaat-, bedrijfs- en openbaar groen.

Bestuursleden gelauwerd

Karl Vancauwenberghe, voorzitter K.H. Sint Fiacre, bracht hulde aan alle bestuursleden voor hun inzet voor onze groene sector. De ere-tokens werden aangeboden door federaal minister Denis Ducarme: Georges Cottenier, Frank Vandeplancke, Germain Sabbe, Dirk Vandromme, Gerard Scherpereel en Jan Van Tieghem.

Gemeenschappelijk en individueel

De groenvoorzieningssector is een belangrijke economische sector in België. De FOD Economie becijferde dat er voor 2018 een omzetwaarde gecreëerd werd van 2,65 miljard euro. De sector van tuinaanleg en -onderhoud kent een stijgend succes, gepaard gaande met de stijgende interesse voor groen bij overheid, bedrijven en de particuliere consument. Het is dan ook belangrijk dat onze siertelers en tuinaannemers kunnen rekenen op een efficiënte en representatieve organisatie die hun belangen behartigt en verdedigt. ■

KONINKLIJKE HOFBOUWMAATSCHAPPIJ
SINT-FIACRE
WEST-VLAAMSE BEROEPSVERENIGING
VOOR SIERTEELT EN GROENVORZIEIING

Tuinaannemer Stijn Phlypo creëerde in Roeselare een tuin met visie, met gedurfde materialen en een gevarieerde beplanting. De voortuin leunt strak aan tegen de moderne woning. De lage, rustige beplanting met siergrassen (*Molinia caerulea* 'Edith Dudszus') gaat in contrast met de takken van een steeneik.

In de achtertuin ligt een zwembijver centraal. De vlakken van polybeton vormen een ruim zonneterras. De lage beplanting is gevarieerd en toont zich door het gebruik van onder andere grassen en bolgewassen elk seizoen anders. Een solitaire Christusdoorn (*Gleditsia triacanthos* 'Skyline') filtert zachtjes het zonlicht voor de zonneklappers. De borders langzij zijn vervaat in organische vloeiopatronen en bevatten een onderhoudsvriendelijke beplanting met diverse lage en hoge blikvangers. ■

Vlaamse Tuinaannemer - categorie 'jong talent'